

ko malo zadremujem, sanja, da lazim po gorskih pečinah, a bila je le malo pretrda postelja, ki se ni nič kaj prilegala preveč vtrujenemu životu.

Srce mi je pa še danes enako Črtomirovemu, ker še

„Enkrat videt' želí podobo milo,
Pozdravit prejšnjega veselja mesto“.

Dopisi.

Iz Trsta 14. sept. = (Naši poslanci; letina; slovenski časniki; „Naša Sloga“; pismar). Radosten moram poročati, da naši okoličanski poslanci se vrlo dobro potezajo za narodne pravice; strogo se držijo svojega programa in posvetujejo se v klubu, da tako v vsem edini ravnaajo v zboru. Gospod Cegnar je voditelj tukajšnji národni stranki, za njim pa stojijo dr. Nakič rodom Dalmatinec, tako odličen govornik, da se Lahoni čudijo, Šklemba, Nadlišek, Nabergoj. Pod krlom tacih mož ne bodo ne za las pravice naroda slovenskega škode trpele, kajti kot nepremakljive skale bodo stali na obalih Adrije. — Kar se letine tiče v okolici naši, bode nam letos donesla obilo vina, kajti ne en grozd ni bil bolán in trte so tako polne, da se latniki lomijo; vinorejcem bode posode zmanjkalo, da spravijo vse, kar bode trta rodila. — Naši slovenski časniki so vsi konec vzeli; pokopal jih je vrednik sam in pomagali so mu sodelavci njegovi; od škandalov ali pa suhoparnih smeti se naposled pokvari tudi „dober želodec“. Nasproti umrlim slovenskim pa hrvaški tukajšnji časnik „Naša sloga“ lepo napreduje, kajti dobro zbrano gradivo njegovega lista in načelo njegovo: „slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“, kojega se zvesto drži, mu varujejo obstanek. — Mnogokrat me tukajšnji Primorci kakor tudi Kraševci poprašujejo, kako da nimamo svojega pismarja (Briefsteller), kakoršnih imajo Nemci na kupe, da bi se znali v prilikah do uradov in o drugih zadevah izraziti. Ali ne bi prav bilo, da bi naša „Matica“ slovenska mislila na to? Gotovo bi se več tisoč tacih knjig lahko prodalo.

Iz Trsta 11. sept. (Opravičenje o cestni zadevi.) Ker mi dopisnik „iz Vipave“ v zadnjem listu „Novic“ očituje, da sem cesto napačno meril, sili me s tem na očitien odgovor. Ako bi gosp. dopisnik svet od vrh Poklona pod Repnim taborom do vrh Prelovica pod Vrholemi bil na tanko pregledal in ne samo od daleč opazoval, bil bi se sam prepričal, da je bilo pametneje cesto skozi Vogelski dol meriti, kjer bode malo dalja od stare in bo prav malo visela zato, kajti Dol je malo niži ko Prelovic, kakor pa po dopisnikovem mnenji meriti jo po ravnem, okoli po hribih, kjer bi trikrat daljša bila, veliko več stroškov in dela potrebovala in še bolj kljukasta postala kakor je oni kos narejen pod Taborom; vsaj po hribih ni mogoče cest delati brez kljuk, in hribi niso tako gladki in ravni, kakor se vidijo od daleč. Cestnega odbora sežanskega jaz ne morem zagovarjati, pa pomisliti dopisniku to dam, da cestni komitati, kateri se niso sploh sposobne izkazali, so po izmišljenji dopisnikovih birokratičnih prijateljev na Dunaji osnovani, njihova največa skrb je pa, da jim vrvi in niti, s katerimi mislijo dežele kot marijonete voditi, iz rok ne uidejo; zavoljo tega so take komitate in druga svetovalstva nam vrinili, namesti da bi bili okrajne zastope vpeljali, kateri bi vse občinske opravke pod nadzorstvom deželnih zborov lahko skrbno in korigirno opravljali.

V. Mat. Živic, inženir.

V Gorici 16. sept. — Pred nekimi meseci je bilo došlo tukajšnjemu deželnemu šolskemu svetu od ministerstva naročilo, naj bi izrekel svoje mnenje o napravi izobraževališča za učiteljice, in sicer skupnega

za Gorico, Trst in Istro. Enako naročilo je šlo tudi v Trst in Poreč. Naš šolski svet je nasvetoval posebno izobraževališče samo za goriško grofijo v Gorici, in to italijansko-slovensko, in ko bi posebno tako učilišče ne bilo mogoče, pa skupno, toda na vsak način v Gorici. Te dni je ministerstvo paralelno izobraževališče v Gorici dovolilo; ali samo za našo deželo, tega ni moč iz dopisa posneti. Tiste pripravljanke, ki so zdaj v pripravnišću čč. Uršularic, ostanejo lahko, kjer so. Že prihodnjega novembra se ima odpreti prvi tečaj. Važna je ministerstva dovolitev že sama na sebi, pa tudi zarad tega, ker z izobraževališčem mora biti združena paralelna vadnica (dekliška šola), in smemo se toraj nadjati, da dobimo v Gorici tudi slovensko dekliško šolo. Dovoljenje ženskega izobraževališča je pa tudi znamenje, da misli vlada dovoliti tudi paralelno izobraževališče za učitelje, kakor ga je o drugi priliki nasvetoval naš deželni šolski svet. Obe učilišči boste pod istim ravnateljstvom.

Od kar „rajna“ „Domovina“ sen pravičnih spi, ni ga človeka, kateri vé, kaj so časniki, da ne bi čutil pomanjkanja domačega lista za Goriško, in to, sosebno zarad domačih novic. Iz Kitajskega naši ljudje na kmetih več izvedó, nego iz Gorice in domače dežele. Živi potrebnosti domačega novičarja ne morejo in tudi nimajo sploh namena ustrezati dopisi v „Novicah“, „Slov. Narodu“ itd. Kolikokrat slišimo popraševati: No, kedaj boste vendar začeli izdajati kak list? Tiho bodite! s 1. oktobrom tega leta se Vam želja izpolni. Advokaturni koncipient (dr. Lavričev) g. Fr. Oblak misli začeti izdajati slovensk list, in sicer — kar je hvale vredno — zmeren in tak, da ne bo nobene stranke žalil. Imena mu menda niso še dali zatrdnega. Da se ne poreče „nomen et omen“, ogibajo se roditelji in botri spočetega deteta ravno tako naslova „Soča“, kakor kterege si bodi imena, ki bi se začenjalo z „dom...“, češ, da to bi dišalo preveč po „Domovini“. Ta okolnost znači znabiti kolikor toliko novi list. Sedanji čas je gotovo ugoden novemu časniku na Primorskem, potem ko nam tržaški trije „Jadr. Zarja“, „Juri s Pušo“ in „Petelinček“ molče trobentajo: „kakoršno življenje, taka smrt!“ Le urno tedaj na dan z naše gore listom!

Iz Cerknice. J. T-s. — Mnogo bi Vam lahko poročal iz tukajšnje okolice, posebno kar se tiče naših gozdnih razmer. Vendar za danes naj bo o tem le toliko rečeno, da ene srenje še tožijo, da jim grajščina ni dovolj prostora odmenila, druge pa že na to mislijo, kako bodo svoj gozd že na posamesne posestnike razdelile. — Čuti se pa tudi, da za ta posel potrebnih inženirjev manjka. Cerkljani so našli grajščinskega inženirja g. Renca, da jim bode še to jesen polovico gozda na drobno razdelil. — Naša županija, ktera se še zdaj ni sklenila z Begunjsko, je dobila novega tajnika, moža, kateri je zmožen slovenskega jezika, in je, kakor se sliši, sposoben za svoje opravilstvo in miren človek. Zapustil nas bode tedaj dosedanji tajnik gosp. Kunšič.

Iz Idrije 12. sept. U. (Naša šola.) Že od nekdanj so iz bližnje idrijske okolice, potem iz vipavske doline, iz Krasa in drugih krajev radi pošiljali otroke v našo šolo. Vzrok tega je bil ta, ker so po teh krajih le malo šol imeli, zlasti pa glavnih šol ne, ktere so učenec ljudskih šol vrata odpirale v gimnazije in realke. Vrh tega pa tudi ni boljših stanovanj za otroke, kakor ravno pri nas, in ni boljših gospodinj za odrejo in poduk mladine, kakor so ravno idrijske ženske. Same so se v tukajšnji šoli toliko izučile, da vedó na tanko, kako je treba s šolsko mladino ravnati in kako jih k

učenju naganjati in kako prepričati se, ali se je otrok ukazano naučil ali ne. Otroci so po takem tudi šolsko leto z dobrim vspehom dovršili. Iz teh vzrokov so stariši že od nekdanj radi otroke v tukajšnjo šolo pošiljali in sleherno leto je bilo vnanjih dovelj. Zadnja leta število učencev iz drugih krajev vedno raste; preteklo leto jih je bilo blizo 80, kar je lepo znamenje, da je ljudstvo korist šole spoznavati pričelo. In če so včasih stariši v našo šolo toliko zaupanja imeli, zasluži ona zdaj to zaupanje še v večji meri. Nekdanj je namen glavnih šol, tedaj tudi idrijske šole, bil posebno ta, da so se učenci prav dobro v nemščini izurili. To je bilo poglavito, vse druge vednosti so bile temu glavnemu namenu podvržene in se na nje še oziralo ni. Al dandanes je po prenapredbi ljudskih šol tudi naša šola dobila ves drug obraz. Naši mladi učitelji so svoj imenitni poklic in tirjatve nove dobe koj razumeli, ter jeli praktičnim razmeram ugodno podučevati; veselje do šolstva in omike ljudstva so kazali pri vsaki priložnosti. Imeli smo že večkrat pri očitnih spraševanjih priložnost, tega prepričati se. Akoravno so učitelji največ časa z nemščino potrosili — kajti dozdanj šolski red tako ukazuje — vendar so s svojo pridnostjo vadili otroke tudi materinega jezika, v katerem so jim prisvojili mnogo vednosti za vsakdanje življenje, kajti podučevalo se je v natoroznanstvu, zemljepisji, risanji, godbi, petji, telovaji, sadjereji, ženskih ročnih delih itd. — Šola sama na sebi je tedaj gotovo hvalevredna. So pa še drugi vzroki, da se zlasti pri nas otroci prav veliko naučé. Naše mesto je namreč kaj tiho in mirno; ničesar ni, kar bi otroke pri učenju motilo. Nadalje imajo tukajšnje ženske, ki so sploh zelo pripravne za izrejo malih otrok, posebno čas, da se s tem pečajo in ne iz dobička — kajti stanovanje in hrana je pri nas zelo dober kup, 5 do 10 gold. na mesec — ampak iz prirojene ljubezni do nježne mladine se z veseljem ž njo ukvarjajo. Iz navedenih vzrokov, ne iz sebičnih namenov, ampak iz ljubezni do mladega ljudstva našega, ki je poduka zelo potrebno, priporočam vsem starišem, ki bi radi drugam otroke v šolo dali, idrijsko šolo. Prepričali se bodo sami o tem, kar jim obetam.

Iz Vojskega pri Idriji. (*Nesreča.*) V četrtek 8. dne t. m. po 8. uri zjutraj je pri nas strela udarila v hišo št. 3. Štefana Lapajne-ta (po domače pri Blažku) in je zadela tudi 62 let staro vdovo Marija Likar, ki je tekoj dušo izdahnila. Čeravno je zelo deževalo, vendar je omenjena hiša do tal zgorela. Posestnik je bil le malo zavarovan. Letina je v naših gorah zavolj neugodnega vremena zelo slaba.

Spod sv. Križa v Vipavski dolini. A. St. — Pri nas je bilo polje prav lepo, tudi vinogradi so jako lepo kazali, ker nenadoma 26. dan u. m. zvečer je huda nevihta nastala; toča je v nekterih krajih hudo pobila. Vendar, ako nam Bog obvaruje še to, kar je ostalo, nadjamo se precej dobre letine.

Iz Kranja. (*Beseda v čitalnici.*) V nedeljo 25. septembra ob 8. uri zvečer bode v čitalnici „beseda“ z malim plesom. Igrala se bode vesela igra v treh dejanjih „V Ljubljano jo dajmo!“

Iz Motnika 8. sept. G. K. — Vreme ima svoje breme. Že poldrugi mesec zmirom dežuje. Vse bo splavalo, če ne bo boljega vremena. — Delo ne more iti urno spod rok, dež namaka pokošeno starino in otavo; ni dano bučelam iti na ajdino pašo. Spet bodo revne! Letina zimska se je slabo obnesla; pšenico je na nekterih njivah rija stisnila; jesenska letina pa tudi ni dosti prida; proso je čisto slabo, oves sreden, krompir je v začetku tekočega meseca ves črn postal. Sočivje

se je dobro obneslo, tudi sadja, hrušek in jabelk se bo dobilo nekaj.

Iz Ljubljane. (*Deželni šolski svet*), ki je, kakor smo že povedali, 12. dne t. m. od c. k. deželne vlade prevzel vse šolsko upravnitvo, je v četrtek imel svojo drugo sejo. Pričijoči so bili vsi svetovalci, tudi prof. Peternel, ker še ni njegov namestnik imenovan; oba deželna šolska nadzornika Holcinger in Vrečko sta prišla iz Gradca. Namesti c. k. dež. predsednika je zboru predsedoval prvi c. k. vladni svetovalac knez Metternich. — Prva stvar, ki se je obravnavala, bilo je to: ali naj učenci ljublj. gimnazije hodijo v delavnikih v cerkev k sv. maši ali ne. Da ne bi hodili, sprožil je že preteklo leto prof. Konšek to misel, in ker je večina profesorjev mu pritrdila, niso dijaki hodili k maši. To pa je veljalo le začasno; deželni šolski svet je imel zdaj to vprašanje konečno in veljavno rešiti. Vladni poročevalec, c. kr. deželne vlade svetovalac Hočevnar se je vstopil na isto stališče in predlagal, naj v delavnikih za gimnazijste ne bode nobene obligatne maše. Ko je stolni prošt dr. Pogačar temu predlogu nasproti zagovarjal predlog: naj maša v delavnikih — izvzemši neugodni jesenski in zimski čas — ostane kakor je dolga leta poprej bilo, sta tudi Holcinger in Vrečko pristopila vladnemu poročevalcu na pomoč in zagovarjala preneh stare navade, oba pa sta zagotavljala, da vlada ni nasprotnica maše, ampak le sila k maši naj neha, nikomur pa naj se ne brani, ako hoče, da pred šolo gré k maši. Dr. Costa ometuje ugovore vladnih mož in jih vpraša: kako da se mladost v šolo sili, v cerkev pa ne, ako je sila tako nepotrebna, kakor so govorili predgovorniki? Ko še enkrat stolni prošt za svoj predlog poprime besedo in poročevalec zadnji govori, ponavlja predsednik oba predloga ter pravi, da po njegovem mnenji oba predeleč segata, zato on misli, da „v sredi bi bilo v zlati skledi“ in nasvetuje, naj bi zbor sklenil, da dvakrat med tednom naj bi dijaki hodili k sv. maši. In to je tudi obveljalo s 5 glasovi zoper 4; ona dva dneva v tednu pa naj odloči učiteljstvo. Mi bi vladne gospode, pred vsem pa prof. Konšek in njegove družnike vprašali: ali bi bili oni dandanes stavili ta predlog, ko bi Giskrino ministerstvo ne bilo stvarilo brezverske ère? In če bi utegnil drugačen čas nastopiti od zgorej, ali bi še stavili ta predlog? — Po tem je prišlo imenovanje okrajnih šolskih nadzornikov (Bezirksschul-Inspectoren) na vrsto. Deželni šolski svet ima nalogo, da za vsak okraj nasvetuje tri možé; izmed te trójice (têrne) izbere si minister enega. Okrajev z Ljubljano vred je 12. Vladini poročevalec dr. Jarec je sestavil svoje nasvete tako, da iste možé je nasvetoval za 3 in celó za 4 okraje. Temu nasvetu nasprotna večina je sprejela predlog stolnega prošta dr. Pogačarja, po katerem so za vsak okraj bili nasvetovani drugi možje in tudi kočevski okraj ni bil ločen na dva kampa, nemškega in slovenskega, ampak le en nadzornik mu je bil odločen za to, ker vsak nadzornik, kdor zná slovenski, zná tudi nemški. Z večino glasov so obveljale vse po dr. Pogačarju nasvetovane trójice in po tem so odstranjeni bili tudi nekteri dosedanji začasni šolski nadzorniki. Nadzornikom, ki bodo zdaj za 6 let na novo imenovani, je šolski svet odločil po 300 gold. na leto opravišne razun ljubljanskega, kteremu se je odločilo le 200 gold.; vrh tega se je odločilo za vožnino nadzornikom obširnejših okrajev po 150 gold., drugim po 120 gold. — 26. dne t. m. se na Dunaji pri ministerstvu nauka začne posvetovanje o učni prenapredbi avstrijskih gimnazij, in iz vsake dežele se imata dva profesorja (eden za humanistične, drugi za realistične predmete) poslati na Dunaj. Izbrana sta bila za to po-

slanstvo prof. Šolar in prof. Vurnar. — Zbor je potrdil imenovanja učiteljev za drugo ljudsko šolo ljubljansko in sklenil, da se obrok za dozidanje poslopja za gimnazijo novomeško dovoli do julija, avgusta ali septembra prihodnjega leta. — Po dovršeni obravnavi na dnevnem redu bivših predmetov izrekuje dr. Costa obžalovanje in zahteva, da se to zapiše v zapisnik, da je vlada, kakor pri imenovanju ravnatelja za ljubljansko realko, sopet z imenovanjem ravnatelja za ljubljansko preparandijo (izobraževalnico učiteljev) tako hitela, da je imenovala ta dva ravnatelja brez zaslišanja deželnega šolskega sveta — in brez oklicanega konkursa! Deželni šolski svet se je ustanovil 2. dne t. m. in bi se bil ustanovil lahko že tudi poprej, tedaj bi bilo časa še dovolj bilo za imenovanje dveh ravnateljev po postavni ustavni poti. Al se vé da lahko je imeti besedo „verfassungstreu“ vsaki hip v ustih, a v djanji to kazati — „ja, Bauer! das ist was anderes“. — Konečno je dr. Bleiweis pozornost šolskega sveta obrnil na Maličevo hišo, za katero, da se kupi za realno šolo, se napenja neka stranka hranilničnega društva, in razodel je željo, naj bi šolski svet izrekel, da ta hiša zarad svoje lege na najnepokojnišem mestu itd. ni pripravna za nikakoršno šolsko poslopje. Predsednik knez Metternich misli, da ne kaže mnenja razodevati že zdaj, dokler šolski svet ni bil za to vprašan. Ko govori o tej zadevi še dr. Vrečko in prof. Peternel na kratko razjasnuje stvar, reče dr. Bleiweis, da je kot šolski svetovalec svojo dolžnost storil, da je omenil veliko napako, ako bi se realka postavila na to mesto, ki je vse pripravno za gostilnico, a za nobeno šolo, in bi se po vse tako pokazil blagi namen hranilničnin.

— (Najnovejše delo rojaka našega Ivana Franke-ta) se vidi ravno zdaj v štacuni tukajšnjega zlatarja Maček-a poleg magistrata. Velika slika predstavlja Mater Božjo s Kristusom s križa vzetim v naročji. V vsi izpeljavi se kaže nadepolni umetnik, s katerim se bode domovina naša, ako tako napreduje, kmalu pred svetom ponašati mogla. Mladi umetnik biva zdaj v Benetkah in gré potem v Rim, da po izgledih italijanskih prvakov se prisvoji vse, česar zahteva mojsterstvo slikarstva. Deželni zbor kranjski, ki je gosp. Franke-tu že dvakrat dodelil nekoliko podpore, po vsem tem vrednega sina domovine svoje podpira.

— (Železnica čez Loko in Vipavo v Gorico) se po najnovejših sporočilih bode gotovo naredila; podyzetniki Rudolfove železnice bodo tudi to dovršili. — Če se ne bode sopet kaj podrlo pri železnici gorenski (iz Ljubljane v Trbiž), bode se odprla prihodnji mesec.

— (Prvi kmetijski tabor) je, kakor je bilo v „Novicah“ že povedano, v nedeljo popoldne v Postojni — pri lepem vremenu pod milim nebom, sicer pa pod streho.

— (Gospod Drag. Hajdrich), jetniški duhoven na ljubljanskem gradu, je dobil od svitl. cesarja zlati križ za zasluge s krono, to pa zavoljo zaslug pri dušnem pastirstvu in poduku pri jetnikih. — Gospod Hajdrich je šel te dni na popotovanje in obiskuje jetnišnice po Českem, Moravskem in Šaksonskem, on v resnici ves živí za svoj poklic.

— Zopet nam je nemila smrt vzela spoštovanega rodoljuba gosp. Franceta Resmana, trgovca in posestnika. Na posestvu, ki ga je kupil pri Ptujem na Štajarskem, je 17. dne t. m. umrl v 61. letu svoje starosti. V pondeljek so truplo njegovo po železnici prepeljali v Ljubljano, kjer je bil pogreb z velikim udeležtvom meščanov naših.

— „Pravnika“ 7. in 8. list obsega sledeče spise: O delu in njegovi plači. — Slovenski jezik v uradih

(konec). — Nekaj o motenji posesti. — Slovensko vseučilišče. — Kdo ima v kmečkih občinah, mestih in trgih pravico voliti v deželni zbor. — Izvršbine dražbe ima vsegdar sodnijski uradnik opravljati. — Rzsodbe po §. 1339 obč. drž. zak. — Zaviranje javnega pota se ne more odpraviti s tožbo zavoljo motenja posesti, temuč le po političnih oblastnijah. — Služnost pravice do okna. — Po poljskih prestopkih poškodovani ima na voljo dano iskati odškodovanje po civilni ali kazenski poti. — Prepuščenje premoženja otrokom s kupno pogodbo je plačilna pogodba in 3½ % pristojbini podvrženo. — Razpisanje služeb. V tem članku govori „Pravnik“, da ste razpisane dve službi svetovalcev pri c. k. nadsodnji v Gradcu, ktera razsoja v 2. stopinji pravde za Kranjsko, Štajarsko in Koroško in tedaj v svojem področji ima blizo en milijon Slovencev. Po pravici tedaj — ako je še kaj pravice na svetu! — povdarja „Pravnik“ popolno znanje slovenskega jezika pri uradnikih, kterima se podelite te službi. Isto tako pri razpisanih službah notárskih za Črnomelj in Idrijo. Ako pa ni potrebno znanje onega deželnega jezika, v kterem se izdaja državni zakonik (slovenski), naj se to rajši naravnost pové, ker se sicer razlogi s trte zvijati morajo in nezaupnost se množi v drugi polovici 19. stoletja, ktero zahteva dobro vredjeno pravno državo.

— Manjšina kranjskega deželnega zbora (13 glav) je poslala državnemu zboru dunajskemu protest zoper pogojne volitve kranjskega deželnega zbora v dunajski zbor, ter zahteva, naj zapodí naše poslance iz Beča nazaj. — Res presmešno je tako zviranje naših „ustavovercev“, ki se drzne, v postavni sklep deželnega zbora drezati z odlomkom manjšinskim! Naši „nemci“ še nimajo zadosti blamaž v svojem košu!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Oni čas, ko so zidali babilonski turn, ni bilo menda več zmešnjav, kakor jih je dandanes v onem poslopji, ki ga je Schmerling 1860. leta izcimprati dal za zbornico tistega zbora, ki se mu pravi „državni zbor“, v kterem pa še nikdar nikoli ni bila vsa država avstrijska zastopana po poslancih njenih dežel. Ko bi se bila oktoberska diploma pošteno izvršila v svojih načelih in bi se bilo dalo vsem deželam in narodom njihovo pravo in bi tedaj vsi bili ravnopravni v federativni zvezi, ne pa Nemeč zgorej in vsi drugi narodi spodej, gotovo ne bi imeli dandanes nesrečnega dvalizma z Beustom na čelu, in vse drugo bi se bilo vredilo drugače. Pregreški preddesetletni nas zdaj tepó, da ne moremo priti do tako živo potrebnega reda, in da še danes ne vidimo, kako da pridemo do tega. V takem mršavem položaji je presvitli cesar 17. dne t. m. odprl državni zbor dunajski in prestolni svoj govor pričel z besedami: „V resnem času sem Vas, častite gospode obeh zbornic, pozval na izvrševanje važnih nalóg“. Kmalu potem pa povdarja „silno potrebo, da se država v notranjih svojih zadevah vredí“. Prestolni govor, ki ga je osnovalo Potockijevo ministerstvo, se opira na decembersko ustavo, in, ker pemskih poslancev ni še v zboru, izrekuje on, da se bodo poskusila vsa postavna sredstva, da bode tudi pemska dežela zastopana v zboru, kteremu prva naloga ima biti ta, da se poslanci iz državnega zbora pošljejo v delegacijo avstrijsko-ogersko. Dalje našteva prestolni govor še druga opravila tega zbora, in sicer v prvi vrsti imenuje to, da se izdelajo postave, po kterih se imajo po odpravljenem konkordatu vrediti razmere med katoliško cerkvijo in državo; potem postave o civilni pravdi, materijelnem kazenskem pravu in kazenski pravdi, — prenarodbo vseučilišč in